

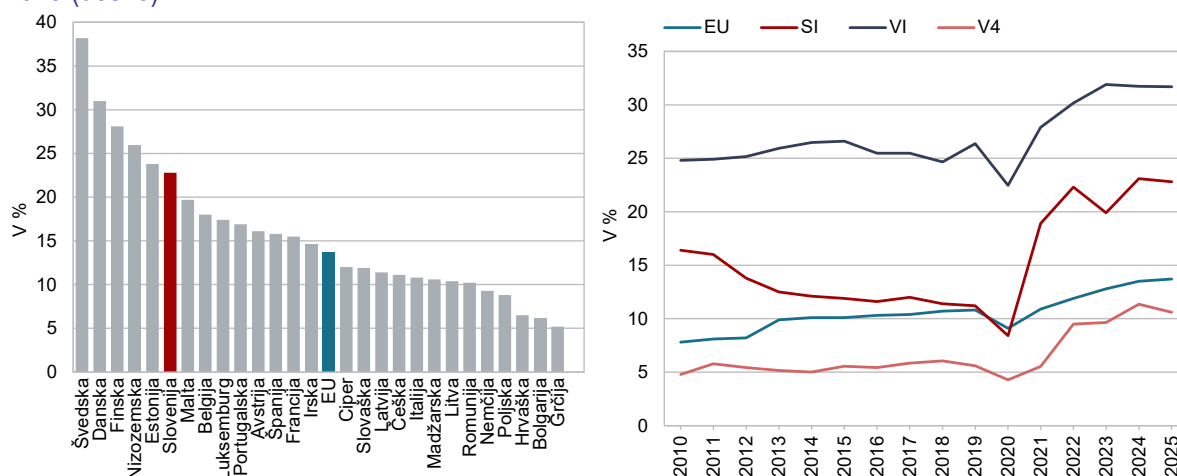

Andragoškega centra Slovenije

127. Vključenost odraslih v vseživljenjsko učenje

Vključenost odraslih (25–64 let) v vseživljenjsko učenje po podatkih **Ankete o aktivnem in neaktivnem prebivalstvu (ANP)**, ki meri vključenost odraslih v formalno ali neformalno izobraževanje v obdobju štirih tednov pred izvajanjem ankete¹, se je v Sloveniji leta 2024 ob krepitevi izvajanja programov, (so)financiranih s sredstvi nove finančne perspektive evropske kohezijske politike (obdobje 2021–2027) opazno povečala. Leta 2025 se je nekoliko zmanjšala in je z 22,8 % (Slika 1 levo), četrto leto zapored presegla cilj Strategije razvoja Slovenije 2030 in cilj Resolucije o nacionalnem programu izobraževanja odraslih v Republiki Sloveniji za obdobje 2022–2030, ki sta določena pri 19 %. Med članicami EU je zaostajala le za Švedsko, Dansko, in Nizozemsko, ki so bile leta 2026 vodilne inovatorke po Evropskem inovacijskem indeksu, ter za Finsko in Estonijo (Slika 1 levo). Bila je opazno nad povprečjem EU (13,7 %) in povprečjem višegrajskih držav, med katere uvrščamo Češko, Slovaško, Madžarsko in Poljsko. Tudi v dolgoletnem obdobju je bila vseskozi nad povprečjem višegrajskih držav, a pod povprečjem vodilnih inovatork (Slika 1 desno).

Slika 1: Vključenost odraslih (25–64 let) v vseživljenjsko učenje v letu 2025 (levo) in v obdobju 2010–2025 (desno)

Vir: Eurostat (2026). Opomba: ¹ Anketa o aktivnem in neaktivnem prebivalstvu (ang. Labour Force Survey). Kazalnik meri vključenost odraslih v formalno ali neformalno izobraževanje (za potrebe dela in osebnostnega razvoja) v zadnjih štirih tednih pred izvajanjem ankete. Vrednost kazalnika je izračunana na osnovi letnih povprečij četrletnih podatkov. ² VI so vodilne inovatorke, kamor se po Evropskem inovacijskem indeksu 2026 uvrščajo Švedska, Danska in Nizozemska. V4 so višegrajske države Češka, Slovaška, Poljska in Madžarska.

Pri vključenosti odraslih v vseživljenjsko učenje so v Sloveniji, tako kot v drugih državah prisotne razlike glede na socialnoekonomske značilnosti (Tabela 1 in 2).

¹ Vrednost kazalnika je izračunana na osnovi letnih povprečij četrletnih podatkov.

Vključenost žensk v vseživljenjsko učenje je bila tudi leta 2025 podobno kot v vseh drugih državah večja kot pri moških (Tabela 1). V vseh starostnih skupinah je bila večja kot v povprečju EU, a je bila razlika v vključenosti med mlajšimi in starejšimi še naprej precej večja kot v večini drugih držav. Podobno kot pri starosti, so pri vključenosti odraslih v vseživljenjsko učenje že mnogo let večje razlike kot v povprečju EU tudi glede na izobrazbo. Tudi leta 2025 je vključenost najbolj presegala povprečje EU pri terciarno izobraženih in najmanj pri nizko izobraženih, razlika v vključenosti med nizko in terciarno izobraženimi pa je bila ena največjih v zadnjih desetih letih. Ker imajo nizko izobraženi in starejši številne potrebe po pridobivanju novih veščin in izpopolnjevanju obstoječih, zahteva razvoj izobraževalnih programov ob upoštevanju njihovih potreb in zmanjševanje ovir, s katerimi se soočajo pri dostopanju do izobraževanj, okrepljeno pozornost.

Številne potrebe po veščinah imajo tudi priseljenci, ki jih je bilo v začetku leta 2026 med celotnim prebivalstvom dobra desetina (10,5 %). Ker imajo priseljenci ob prihodu v Slovenijo potrebe po učenju slovenskega jezika in številne druge potrebe po veščinah za uspešno integracijo v delovno okolje in družbo, države razvijajo različne izobraževalne programe. V večini držav je tako vključenost tujih državljanov v vseživljenjsko učenje večja kot pri državljanih, v Sloveniji pa je bila leta 2025, podobno kot v preteklih letih veliko manjša kot pri državljanih Slovenije. Zato bi bilo treba med priseljenci okrepiti promocijo izobraževalnih programov in svetovalne dejavnosti v izobraževanju odraslih. Poleg tega pa tudi posodabljati oz. razvijati nove izobraževalne programe ob upoštevanju specifičnih potreb priseljencev, ki prihajajo iz različnih jezikovnih in kulturnih okolij ter zaradi različnih razlogov (delo, pridruženi družinski člani idr.). Pogoj za uspešno integracijo priseljencev je sprejemanje priseljencev s strani večinskega prebivalstva. Ker je odnos večinskega prebivalstva do priseljencev v Sloveniji večinoma negativen (Umar, 2026), zahteva okrepljeno pozornost krepitev ozaveščanja večinskega prebivalstva o pomenu priseljencev in priseljevanja za družbeni in lokalni razvoj ter kakovost življenja vseh prebivalcev ter krepitev programov za razvijanje medkulturnih veščin in krepitev medkulturnega dialoga.

Na udeležbo odraslih v izobraževanje močno vpliva tudi gibalna, senzorna idr. oviranost. Vključenost v vseživljenjsko učenje je bila tudi v letu 2025 pri osebah z veliko oviranostjo manjša kot pri osebah z majhno oviranostjo in še manjša kot pri osebah brez oviranosti. Razlika v vključenosti med osebami z oviranostjo in osebami brez oviranosti je bila večja kot v povprečju EU.

Čeprav Resolucija o nacionalnem programu izobraževanja odraslih v Republiki Sloveniji za obdobje 2022–2030 (ReNPIO22–30) kot ciljno skupino navaja ranljive odrasle, je že veliko let prisoten precejšen zaostanek v njihovi vključenosti v izobraževanje za drugimi odraslimi.

Tabela 1: Vključenost odraslih v vseživljenjsko učenje, po spolu in starosti, 2025, v %

	Skupaj (25–64 let)	Po spolu (25–64 let)		Po starosti (25–74 let)				
		Ženske	Moški	25–34 let	35–44 let	45–54 let	55–64 let	65–74 let
EU	13,7	14,9	12,4	21,2	14,0	12,2	8,5	4,5
Avstrija	16,1	18,3	14,0	25,1	17,0	14,6	8,9	4,2
Belgija	18,0	19,1	16,9	23,4	19,5	17,1	12,1	5,0
Bolgarija	6,1	7,1	5,2	11,6	6,9	4,9	3,0	0,4
Ciper	12,0	12,0	12,1	16,4	13,2	10,9	6,3	2,9
Češka	11,1	11,6	10,7	15,5	11,9	10,3	7,4	1,6
Danska	31,0	37,1	25,0	38,7	28,7	30,1	25,9	22,5
Estonija	23,8	29,2	18,4	31,1	25,5	22,5	16,3	6,1
Finska	28,1	33,3	23,0	36,4	30,4	26,4	18,8	9,7
Francija	15,5	17,5	13,5	22,0	16,7	14,2	10,0	7,8
Grčija	5,2	5,4	5,0	12,2	4,5	3,6	2,1	0,6
Hrvaška	6,5	7,4	5,7	13,9	5,7	5,2	2,4	0,4
Irska	14,6	16,6	12,4	19,2	15,3	13,5	10,0	7,7
Italija	10,8	11,0	10,5	19,8	9,8	8,9	7,2	5,0
Latvija	11,4	14,4	8,3	15,1	12,8	10,3	8,1	2,2
Litva	10,4	13,2	7,7	13,6	11,7	10,1	6,6	2,7
Luksemburg	17,4	17,9	16,9	25,8	17,5	15,9	8,5	n. p.
Madžarska	10,6	11,1	10,0	14,5	10,9	10,5	6,6	1,5
Malta	19,7	19,7	19,7	25,0	20,6	18,1	10,2	4,0
Nemčija	9,3	9,8	8,8	18,7	8,5	6,8	4,6	1,4
Nizozemska	25,9	26,7	25,1	31,7	27,2	25,6	19,5	9,4
Poljska	8,8	9,8	7,8	13,0	9,9	8,1	4,0	1,4
Portugalska	16,9	18,2	15,5	23,1	19,3	16,6	10,1	4,2
Romunija	10,2	9,8	10,6	14,9	11,3	9,6	6,0	0,3
Slovaška	11,9	11,8	12,1	15,7	13,3	11,3	7,4	1,2
Slovenija	22,8	26,0	19,9	32,6	25,5	21,4	14,6	9,1
Španija	15,8	17,5	14,1	25,4	16,2	14,6	9,2	4,9
Švedska	38,2	44,9	31,7	43,3	39,0	38,7	31,2	22,1

Vir: Eurostat (2026).

Tabela 2: Vključenost odraslih v vseživljenjsko učenje, po izobrazbi, statusu aktivnosti in državljanstvu, 2025 oz. 2024, v %

	Po izobrazbi (25–64 let), 2025			Po državljanstvu (25–64 let), 2025		Po oviranosti, 2024		
	Nizka	Srednje-šolska	Terciarna	Nedržavljeni	Državljeni	Majhna	Velika	Brez oviranosti
EU	5,9	10,3	21,7	13,1	13,7	13,8	6,4	15,4
Avstrija	6,0	11,7	25,5	16,5	16,0	16,2	8,3	22,0
Belgija	8,3	12,7	25,3	21,3	17,5	20,1	6,2	21,6
Bolgarija	0,8	4,0	11,1	20,2	6,1	n. p.	n. p.	2,2
Ciper	2,4	7,5	17,4	11,1	12,4	6,9	2,9	11,8
Češka	2,9	8,2	19,5	11,6	11,1	8,2	1,3	14,1
Danska	19,3	27,2	38,1	n. p.	n. p.	26,6	18,4	33,5
Estonija	11,3	17,5	33,9	17,3	25,3	20,6	12,6	24,5
Finska	19,1	25,0	33,7	37,3	27,1	31,3	20,7	33,1
Francija	6,1	10,2	23,5	14,3	15,7	15,1	7,5	18,6
Grčija	0,9	4,9	7,8	2,0	5,3	n. p.	n. p.	6,3
Hrvaška	1,0	3,6	13,9	n. p.	6,5	2,6	1,9	7,1
Irska	4,9	9,7	18,9	17,9	13,6	16,3	n. p.	18,1
Italija	4,4	10,8	20,2	5,1	11,5	6,9	4,3	10,7
Latvija	n. p.	6,1	20,1	8,0	11,7	11,9	n. p.	16,8
Litva	2,4	4,8	16,3	14,9	10,3	9,0	n. p.	10,0
Luksemburg	n. p.	14,0	22,1	16,3	18,7	15,6	n. p.	18,6
Madžarska	4,2	8,2	17,2	13,6	10,5	5,5	n. p.	12,9
Malta	9,1	19,2	28,5	n. p.	n. p.	14,2	n. p.	20,0
Nemčija	3,9	7,5	14,1	9,5	9,3	9,3	3,4	11,8
Nizozemska	14,3	23,3	32,8	34,1	25,2	23,3	9,1	28,8
Poljska	1,7	4,2	16,0	10,7	8,7	5,9	3,5	10,4
Portugalska	7,0	16,5	28,1	19,0	16,7	11,1	6,2	17,1
Romunija	2,4	9,8	19,6	n. p.	10,2	5,3	n. p.	9,3
Slovaška	2,6	8,4	21,4	n. p.	11,9	8,5	n. p.	13,8
Slovenija	6,7	16,4	37,5	13,8	23,9	13,4	6,7	24,6
Španija	6,5	14,9	23,8	12,7	16,4	12,7	6,8	18,1
Švedska	27,6	31,0	45,9	42,9	37,7	33,2	19,8	39,0

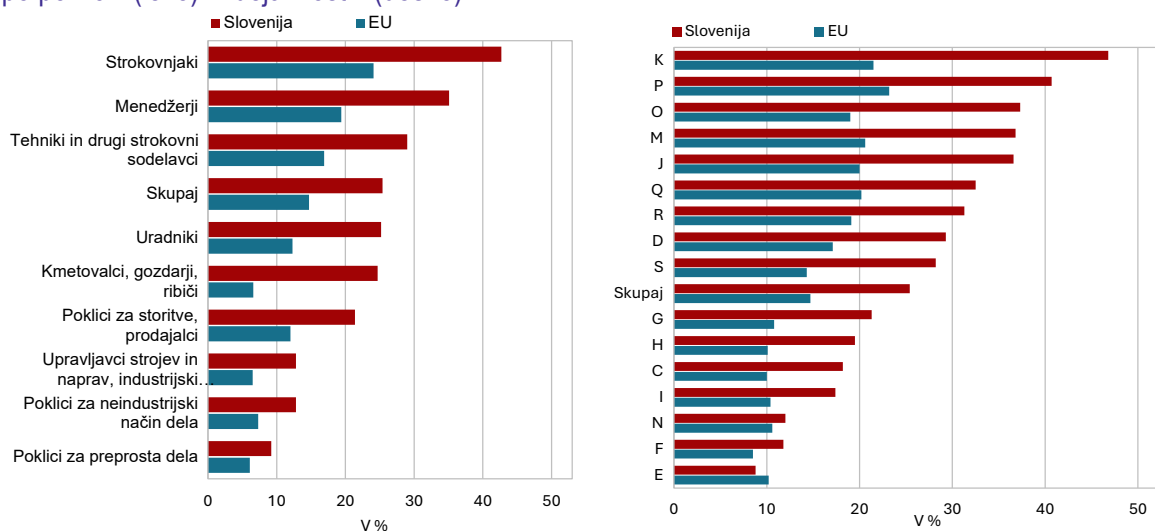
Vir: Eurostat (2026).

Razlike v vključenosti odraslih v vseživljenjsko učenje se kažejo tudi glede na njihov status aktivnosti. Leta 2025 je bila tako kot v preteklih letih največja pri delovno aktivnih (25,1 %), pri katerih je tudi najbolj presegala povprečje EU (14,3 %). Pri brezposelnih je bila 21,2 % in nad povprečjem EU (14,3 %), pri neaktivnih² pa je bila najmanjša (11,5 %) in le malo nad povprečjem EU (10,3 %). Razlike so tudi med zaposlenimi, že veliko let je večja v dejavnostih in poklicnih skupinah, kjer je večji delež zaposlenih s terciarno izobrazbo in manjši delež zaposlenih z nizko izobrazbo (Slika 2). Kljub v mednarodni primerjavi veliki vključenosti zaposlenih v vseživljenjsko učenje je pomembno vključenost odraslih v

² Upokojenci in druge osebe, ki ne participirajo na trgu dela.

izobraževanje še bolj spodbujati, saj 16 % zaposlenih (EU: 13 %) ugotavlja, da bi potrebovali nadaljnje izobraževanje ali usposabljanje (Eurofound, 2025). Po oceni delodajalcev pa bi dodatna usposabljanja potrebovalo 27 % zaposlenih. Na potrebe po izobraževanju in usposabljanju močno vpliva hitro spreminjanje potreb po veščinah in spretnostih zaradi opravljanja novih nalog, ki jih je v zadnjih treh letih zaradi uvajanja novih tehnologij začelo opravljati 45 % zaposlenih (Slika 3 levo). Na potrebe po izobraževanju in usposabljanju kaže tudi podatek, da naj bi se med letoma 2025 in 2030 pri zaposlenih v Sloveniji spremenilo 37 % spretnosti (WEF, 2025).

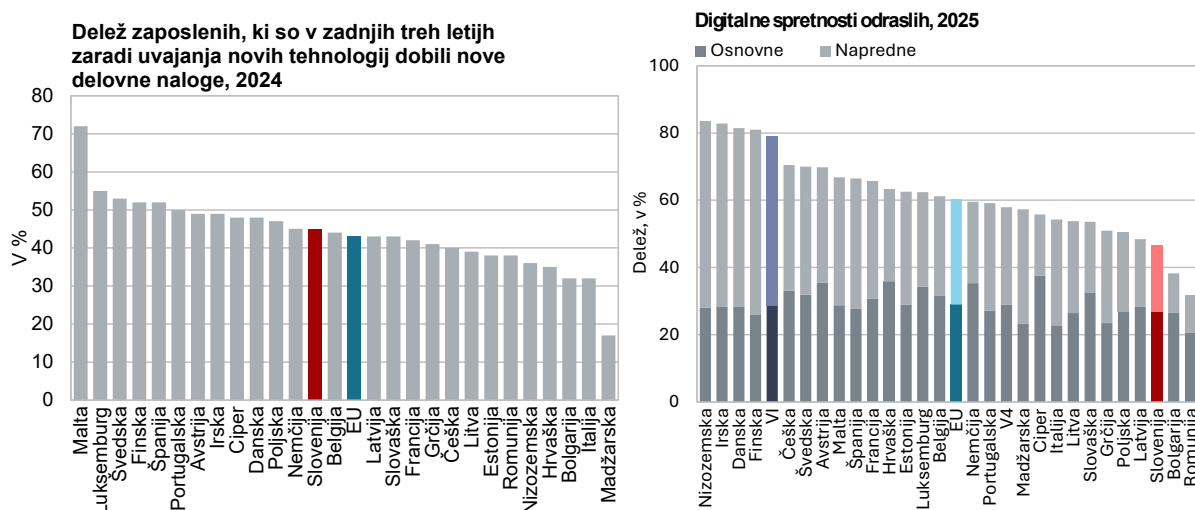
Slika 2: Vključenost delovno aktivnih prebivalcev, starih 25–64 let, v vseživljenjsko učenje v letu 2025, po poklicih (levo) in dejavnostih (desno)

Vir: Eurostat (2026).

Vir: Eurostat (2026). Opombi: ¹ V sliki so prikazane dejavnosti: E - Oskrba z vodo, ravnanje z odpadki in odpadki, saniranje okolja, F - gradbeništvo, N - druge raznovrstne poslovne dejavnosti, I - gostinstvo, C - predelovalne dejavnosti, H - promet in skladiščenje, G - trgovina, vzdrževanje in popravila motornih vozil, S - druge dejavnosti, D - oskrba z električno energijo, plinom in paro, R - kulturne, razvedrilne in rekreacijske dejavnosti, Q - zdravstvo in socialno varstvo, J - informacijske in komunikacijske dejavnosti, M - strokovne, znanstvene in tehnične dejavnosti, O - dejavnost javne uprave in obrambe, dejavnost obvezne socialne varnosti, P - izobraževanje, K - finančne in zavarovalniške dejavnosti. ² Za dejavnost A - kmetijstvo in lov, gozdarstvo in ribištvo, B – rudarstvo in L - poslovanje z nepremičninami podatka ni na voljo.

Slika 3: Delovne naloge zaposlenih se pod vplivom uvajanja novih tehnologij spreminjajo (levo), digitalne spretnosti odraslih so ene najnižjih v EU(desno)

Vir: Eurofound 2025 in Eurostat, 2026. Opomba: VI so vodilne inovatorke po Evropskem inovacijskem indeksu 2026 Švedska, Danska in Nizozemska. V4 so višegrajske države Češka, Slovaška, Poljska in Madžarska.

Čeprav je vključenost odraslih v vseživljenjsko učenje v Sloveniji v mednarodni primerjavi velika, so velike tudi potrebe po pridobivanju in izpopolnjevanju veščin in spretnosti. Na to opozarjajo nizki bralna in matematična pismenost, pomanjkljive t. i. prečne spretnosti (Cedefop, 2022), ter že veliko let nizke digitalne spretnosti³ (Slika 3). Hitre spremembe zaradi pospešene digitalizacije, tehnološkega razvoja, demografskih sprememb, migracij, podnebnih sprememb idr. trendov narekujejo nenehno pridobivanje in izpopolnjevanje spretnosti pri vseh odraslih, za potrebe dela in kariernega razvoja, vsakodnevnega življenja, spoprijemanja s hitrimi spremembami in nepričakovanimi dogodki, za zdrav in aktiven življenjski slog idr. namene.

³ Po zadnjem merjenju (leta 2025) je imelo v Sloveniji vsaj osnovne digitalne spretnosti 46,50 % prebivalcev v starosti 16–74 let (26,70 osnovne digitalne spretnosti in 19,80 napredne digitalne spretnosti), v povprečju EU pa je imelo vsaj osnovne digitalne spretnosti 60,40 % prebivalcev (28,9 % z osnovnimi in 29,0 % z naprednimi digitalnimi spretnostmi) (Eurostat, 2026).

Viri:

Cedefop. (2022). European skills and jobs survey. Solun: Cedefop. Pridobljeno s <https://www.cedefop.europa.eu/en/tools/european-skills-jobs-survey/data>

Eurostat (2026). Podatkovna baza. Luxemburg: Eurostat. Pridobljeno na: <https://ec.europa.eu/eurostat/data/database>

Eurofound. (2025). Evropska raziskava o delovnih pogojih 2024. Pridobljeno s <https://www.eurofound.europa.eu/en/surveys-and-data/surveys/european-working-conditions-survey/ewcs-2024>

UMAR (2026). Kakovost življenja v Sloveniji – Poročilo o razvoju 2026. Ljubljana: Urad RS za makroekonomske analize in razvoj. Pridobljeno na: <https://www.umar.gov.si/publikacije/porocilo-o-razvoju>

WEF. (2025). Future of Jobs Report 2025. Ženeva: World Economic Forum. Pridobljeno s https://reports.weforum.org/docs/WEF_Future_of_Jobs_Report_2025.pdf

Kontaktna oseba za področje: Tanja Čelebič, UMAR, tanja.celebic@gov.si

Informacijo pripravila: Tanja Čelebič, UMAR, tanja.celebic@gov.si